

Tűzoltóság



### Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy	614.84
Hely	
Idő	"1942"
Személy	

Szerző: *Bihari Kándor*

Cím: *Huszonötézer átvirrasztott éjszaka*

Forrás: *Délvidéki Magyarorság*

*Kabacika* (Hely)      *1942 VIII. 17.* (Idő)      (Köt. v. füz.)      (Old)

# Huszonötézer átvirrasztott éjszaka

## Nyolcvan esztendeje örködik Budapest fölött a tűzbrigád

Nyári hőség borul Budapest éjszakájára, a házak ablakai tárva-nyitva, hogy egy kis hűs éjszakai szellő legalább némi enyhülést adjon az átfülfölt kőfalnak, Kinos a nappal, de még kinosabb a fülledt éjszaka és ebbe a fülledt éjszakába egyszer csak belevíjog a budapesti tűzoltóság autószirénája... valahol tűz van. Egyszerre megtelnek az ablakok kíváncsi fejekkel, kémlelik a sötét éjszakát és borzadva látják, hogy a felröppent vöröskakas biborszínre festi a koromsötét eget. Hatalmas tűz lehet, a fel-fel lobbanó lángok szikrázó zsarát-motokát fröcskölnek szerteszét, a csendes utcát felveri a bőszen rohanó szerkocsik üvöltő szirénázása és dübörgő lármája. Nincs idő a lassúságra, minden perc behozhatatlan kárt jelent s esetleg visszanehezíthető emberi életet. A forgalom leáll és szabadutát enged a tűzbrigád hőseinek, akik gondolkodás nélkül rohannak bele a lángtengerbe, hogy mentseki ami még menthető...

Fétrévíül elem ezv ugyanilyen nyári

éjszakának az emléke, akkor is ehhez hasonló relikvénó hőség volt, körülbelül huszétéve mult már... A Dráva utcában laktam, s ennek magasságában volt Budán az egykori Gizella gőzmalom. Szép este volt, az emberek sokáig sétálgattak a Dunaparton, élvezték a gyönyörű nyarat. Ugy körülbelül éjfélután egy-két óra között vészes sivalkodás, rohanó dübörgés és furcsa morailás verte fel a csendbeborult éjszakát. Aki még az utcán volt, önkéntelenül is az eget kezdte kémlelni, mert a legjobb iránymutató az izzó veresre váló égboltozat és a zajból félreismerhetetlenül tűzvészre, méghozzá nagy tűzre lehetett következtetni. Egyszer csak a Duna felől hatalmas lángnyelvek jeleztek, hogy hol a tűz: a Gizella gőzmalom tetején tört utat magának teljes erejével a láng, s az óriási malom minden izében elkezdett recsegni. Menthetetlen volt az óriási, ötemeletes malom, ezt az első pillanatban látni lehetett, azonban nagyon sok munkás szorult a lángoló épületbe

és ezeket minden áron menteni kellett. Kivonult Budapest valamennyi tűzörsége működésbe kezdtek a hatalmas Niagara fecskendők, pillanatok alatt szölkentek az ötemelet magasságába a tofólétrák, borzalmas volt nézni azt a halált megvető bátorságot, amit a derék tűzoltók véghezvittek. Harminc-negyven méteres lángsugár veszélyeztette minden oldalán a tűzoltókat és százméteres körzetben köbirhatatlan volt a hőség, egymásután estek össze hőségtől ájultan a tűzoltók, de pillanatig sem hagyták abba a mentést. Ennek az önfeláldozó munkának szomorú eredménye volt ezen az éjszakán, három derék tűzoltó lette a kötelességteljesítés hősihalálát a lángok között. Hiába irányítottak társaik minden vizsugarat a beszakadt helyre, ahová beestek a tetónálló tűzoltók, a borzalmas hőségben pillanatok alatt semmivé vált három ember és a tűz után már csak az összeolvadt rézgombokat találták meg a szerencsétlenség helyén. Reggelig tartott a borzalmas pusztulás és mire megvirradt, már csak üszkös romhalmoz volt a Gizella-gőzmalom, nem maradt belőle egyéb a négy tűzfalánál, az is bizonytalanul ingott, úgy hogy másnap ledöntötték azt is. Ez csak egy kiragadott példa a sok közül, de nyolcvan év óta, mióta fennáll az önkéntes tűzoltóság, hány ilyen és ehhez hasonló nagy tűzben volt részük és nagyon sok hősi halottja van már e nagy múltú testületnek.

A Budapesti Önkéntes Tűzoltó Testület emlékünnepet tartott az Ereklvés

Országzászlónál, megünnepeleik fennállásuk nyolcvanadik esztendejét, 1862-ben gróf Széchenyi Ödön, a későbbi konszantinápolyi tűzoltó basa alapította és írta le alapját a mai, minden követelvénynek megfelelő tűzbrigád alakulatnak. A legnagyobb magyarnak, gróf Széchenyi Istvánnak fia volt a tűzoltómegteremtője, aki külföldi utjáról térve attól a gondolattól vezérelve hozott ki egy alapszabálytervezetet, a nemzeti érzést ébrentartva egy n polgári testületet szervez meg, melynek minden tagja magyar és elynek tagjai minden jutalomigény nélkül, tisztán felebaráti szeretetből vállalkoznak a becsületese munka szervezésének tűzoltó való megmentésére. — természetesen az osztrák helytartóacs veszélyesnek találta ezt a tiszta igyár egyesületet és sok nehézséget árított a becsületesen szép munka előzomban Széchenyi gróf fáradságtalanul dolgozott, kért, agítált míg nehéz munkáját siker koronázhatta és a fővárosi szűly is érdeklődni kezdett a polgári testület iránt. Érdekes, hogy a testület már megalakulásakor nevében egyesítette Pestet és Budát, amely akkoriban közigazgatásilag még különálló volt és az akkori, kezdetleges hivatásos tűzoltóságot is az Önkéntes Tűzoltó Testület alá rendelték. Működésük első éveiben már bebizonyították, hogy mennyire okos gondolat volt megszervezni az önkéntes tűzoltóságot, mind több és több esetben jelentkező tüzeket gyors megjelenésükkel hamarosan lokalizálták. De

a legelső nagyobb »tűzpróbájuk« 1870. április 22-én volt, a tűzoltótoronyban elhelyezett örök vészes kongatással nagytűzet jelentettek, égett az óbudai spirituszgyár, ezt a hatalmas tüzet első tűzpróbájukon szerencsésen és sikeresen eloltották. Még ugyanaz évben a Nemzeti Színház diszletraktára gyulladt ki és az orkánszerű viharban a szertépülő szikrazápor veszélyeztette az egész környéket. Ezt a veszélyes tüzet is sikeresen eloltották és ezért a király magas kitüntetésben részesítette a testület vezetőségét. Innentől kezdve együtt fejlődött a testület a fejlődő fővárossal, a mind nagyobb méretekben jelentkező tüzeket még nagyobb felkészültséggel igyekeztek elfojtani s számtalan esetben akadályozta meg a tűz és víz elemi csapásainak pusztítását. De nemes munkát végzett a nemzeti gondolat ápolása terein is: fejlesztette az egész ország tűzrendészetét és emelte a szakképzettséget, hazai és külföldi versenyeken vett részt és bár igen mérsékelt közsegélyben részesült, nagy anyagi áldozatokkal tartotta korszerű nyívn szervezetét és felszerelését. Ma óriási laktanyáiuk van Angyalföldön. *Az önkéntes tűzoltók 25.000 éjszakát töltöttek virrasztva a nyolcvan év alatt.* Örököttek Budapest biztonságán és örököttek tovább, a már tökéletesen kifejlesztett hivatásos tűzoltóság mellett, különösen a mai időkben kettőzött éberséggel, s ebben nyugodtan bizhat nemcsak Budapest, de az egész ország, ahol működik az Önkéntes Tűzoltó Testület.

**Bihari Sándor**